

ANALÝZA ZPRAVODAJSTVÍ ČESKÝCH TELEVIZÍ
| 2011/Q3 |

OBSAH

I. ÚVOD	3
II. ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ	4
III. TÉMATA	6
1. Hlavní zpravodajské relace	6
2. Regionální zpravodajství	7
3. Komentované zpravodajství	8
IV. POLITIKA	10
1. Souhrnné ukazatele	10
2. Politické strany	11
3. Politici	12
4. Témata	13
V. EKONOMIKA	14
1. Souhrnné ukazatele	14
2. Firmy	15
VI. LOKALITY	17
1. Zahraniční zpravodajství	17
2. Regionální zpravodajství v celostátních relacích	19
3. Regionální zpravodajství v Událostech z regionů	21
VII. VARIABILITA	22
1. Tematická	23
2. Politická	24
3. Územní	26
4. Genderová	27

V ANALÝZE BYLY POUŽITY PŘÍSPĚVKY TĚCHTO ZPRAVODAJSKÝCH RELACÍ:

Události, Události komentáře, Polední události,
Z metropole, Týden v regionech (Brno, Ostrava),
Události v regionech (Praha, Brno, Ostrava)

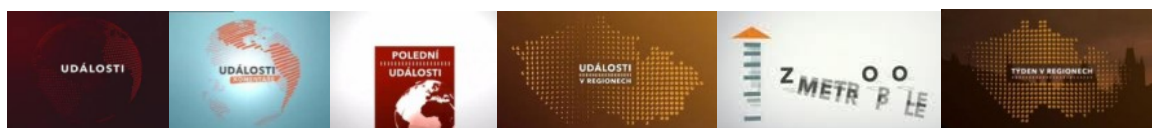
Zprávy o dvanácté, Ozvěny dne 12:08, Zprávy o šesté

Televizní noviny, Odpolední televizní noviny

Zprávy TV Prima

I. ÚVOD

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a shrnuje základní zjištění analýzy zpravodajských pořadů vybraných elektronických médií, kterou pro Českou televizi na čtvrtletní bázi zajišťuje společnost Media Tenor. Spolupráce byla zahájena v červenci 2001 a od té doby kontinuálně probíhá.

KRITÉRIA PRO POSUZOVÁNÍ KVALITY ZPRAVODAJSTVÍ:

VARIABILITA	tematická, regionální, politická, ekonomická, generová Media Tenor: kapitola „variabilita“ v tomto dokumentu
RELEVANCE	relevance témat, média výběrem témat určují agendu Media Tenor: kapitola „témata“ v tomto dokumentu
VYVÁŽENOST, PŘEDPOJATOST	adekvátní prostor pro zainteresované subjekty, vyvážené hodnocení subjektů Media Tenor: analýzy diskusí a publicistiky; lze implementovat i pro zpravodajství
FAKTICKÁ SPRÁVNOST	ověřené zdroje, konkrétnost informací, korektní grafické označení, přehlednost... Media Tenor: pro faktickou správnost nabízí službu tzv. denních evaluací

Analýza zkoumá kvalitu zpravodajství České televize z pohledu variability a relevance. Metodika byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry zpravodajství napomáhá divákům „utvořit si vlastní názor na stav a vývoj společenství ve všech důležitých oblastech“. S ohledem na toto kritérium je posuzováno domácí, zahraniční, ekonomické i politické zpravodajství. Dokument neposuzuje vyváženost a faktickou správnost jednotlivých příspěvků, kdykoliv však lze i tyto parametry do výzkumu zahrnout.

Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm čtenářům, kteří doposud nemají zkušenost s obsahovou analýzou obecně a s její konkrétní aplikací v rámci projektu analýz zpravodajství pro ČT.

STRUKTURA A KLÍČOVÉ KAPITOLY ANALÝZY:

TÉMATA

- tematické kategorie, konkrétní témata, úvodní příspěvky (tzv. otvíráky)
- detailní tematická struktura pořadů a jejich tematické srovnání
- čtyři bloky: hlavní zpravodajské relace, regionální pořady, komentované a polední zpravodajství

POLITIKA

- souhrnné ukazatele politického zpravodajství: intenzita, kontext (míra kritičnosti)
- intenzita a tonalita medializace politických stran, politických představitelů a ústavních orgánů
- tematická struktura politického zpravodajství
- rozdíly v politickém zpravodajství hlavních zpravodajských pořadů ČT, Novy, Primy a ČRo1

EKONOMIKA

- souhrnné ukazatele ekonomického zpravodajství: intenzita, kontext (míra kritičnosti)
- nejčastěji zmiňované firmy, manažeři a témata + kontext (tonalita) prezentace
- rozdíly v ekonomickém zpravodajství ČT, Novy, Primy a ČRo1

LOKALITY

- zahraničí: podíl zpravodajství bez vztahu k ČR, nejčastěji zmiňované země, témata, osobnosti
- regiony v hl. zprav. relacích: podíl zpravodajství z regionů, zastoupení krajů, témata
- Události v regionech: zastoupení krajů, nejčastěji prezentované města a obce

VARIABILITA

- tematická, politická, územní, genderová (podíly a počty žen ve zpravodajství)

II. ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ

TÉMATATA

- Tematickou skladbou **Událostí** silně rezonovala témata spadající do kategorií „bezpečnost“ a „mezinárodní události“. Pozornost domácích zpravodajů upoutaly v nejvyšší míře události ve Šluknovském výběžku, kde se po několika rasově motivovaných útocích uskutečnila řada protiromských demonstrací. Zahraniční zpravodajství bylo sestaveno z mozaiky informací o válce v Libyi, krvavém potlačování protirežimních demonstrací v Sýrii a v úvodu čtvrtletí spáchaných extremistických útoků v Norsku. Ve Velké Británii kromě skandálu bulvárního News of the World propukla vlna nepokojů a rabování. Téměř denně se diváci **Událostí, Událostí, komentářů i Poledních událostí** dozvídali o vývoji v zadlužených státech Evropské unie a potenciálním státním krachu Řecka. Do skladby zpráv ze zahraničí promluvíla vedle desátého výročí teroristických útoků na USA zvláště nehoda letounu v Rusku, při níž zahynul celý hokejový tým Jaroslavle, včetně tří českých reprezentantů.
- Politickou tematickou agendu sledovaných relací vyplnily kontinuálně trvající spory mezi koaličními partnery TOP 09 a VV. Největší zkouškou vztahů uvnitř koalice byla kauza kolem Ladislava Bátory a jeho výroků na adresu Karla Schwarzenberga. Předsedy své strany se nejhlasitěji zastával Miroslav Kalousek, který si tak proti sobě popudil jednak premiéra Nečase, jednak i prezidenta Klause. Jmenovaní politici, spolu s ministrem školství Josefem Dobešem, byli nejčastěji prezentovanými politiky v Událostech.
- S výjimkou Poledních událostí a Událostí, komentářů soustředily relace ČT vysokou míru pozornosti na informace o kultuře a umění.

POLITIKA

- O politice, stranách a politicích informovaly **Události a Události, komentáře** nejintenzivněji ze všech sledovaných relací. Dokonce například téměř dvakrát častěji než Televizní noviny TV Nova. Vedle takzvané „kauzy Bátora“ medializovali političtí redaktoři ČT převážně projednávání a schvalování státního rozpočtu pro příští rok a ministrem financí Kalouskem připravované reformy daní (zvyšování DPH) a penzí. Nový ministr dopravy Pavel Dobeš se aktivně snažil pro rozpočet svého resortu získat 8 miliard navíc, čímž Věci veřejné podmínily vlastní podporu rozpočtu státního.
- Komunistická strana Čech a Moravy je pro sledované relace, včetně těch veřejnoprávních, téměř neviditelnou stranou. Částečně je to dáno již dlouhodobě nízkou aktivitou komunistů ve Sněmovně. Přesto je tím prezentace politických subjektů médiem veřejné služby dosti nevyvážená. K této nízké míře vyváženosti přispěl také fakt, že neparlamentní politické strany a hnutí se do agendy celostátních relací prakticky nedostaly.

EKONOMIKA

- Nejvíce informací z ekonomiky získali diváci analyzovaných relací v **Poledních událostech, Událostech a Událostech, komentářích**. Celostátní zpravodajské pořady v ekonomické části prezentovaly zvláště Sazku, České dráhy, ČEZ a IKEA. V Poledních událostech se pravidelně objevoval burzovní lístek.
- Na rozdíl od TV Nova ekonomické zpravodajství ČT není výrazně svázáno s negativními informacemi a skandály v konkrétních podnicích. Přesto se ve spojitosti se jmenovanými podniky vyšší či nižší míra nezaviněné negativity pochopitelně projevila. Sazka prošla naprostou očišťou a podařilo se jí obnovit standardní chod sázkového byznysu. Z pozice generálního ředitele ČEZu byl premiérem Nečasem odvolán Martin Roman. Českým drahám na trasu mezi Ostravou a Prahou vjela konkurence v podobě vlaků RegioJetu. Na IKEA ve čtyřech státech včetně ČR zaútočila dvojice polských atentátníků s náložemi výbušnin.

LOKALITY

- Válka v Libyi, kritická situace kolem státního dluhu USA, útoky v Oslu a na ostrově Utoya a skandál britského největšího bulvárního týdeníku s sebou přinesly vysokou medializaci Muammara Kaddáfího, Baracka Obamy, Anderse Breivika, Davida Camerona a Ruperta Murdocha. Mezi tyto muže se v žebříčku nejčastěji prezentovaných zahraničních osob vklínila jen německá kancléřka Angela Merkelová.

- **Události** informacím o Praze přiřkládají vysokou váhu. Svědčila o tom intenzita, s níž relace hlavní město zobrazovala. Ve značné části případů to ovšem bylo ve spojení s informacemi o kulturních podnicích a akcích.
- Zcela opačná situace nastala v **Událostech v regionech**. Moravské relace mohly díky menšímu území, které vykrývají, přinášet informace o relativně menších obcích. UVR z Prahy svůj prostor rozdělily mezi vysoký počet sídel v Čechách a na Vysočině, komunální problematice Prahy se ale příliš nevěnovaly. Pozornost na sebe upoutaly zvláště Varnsdorf a Rumburk.

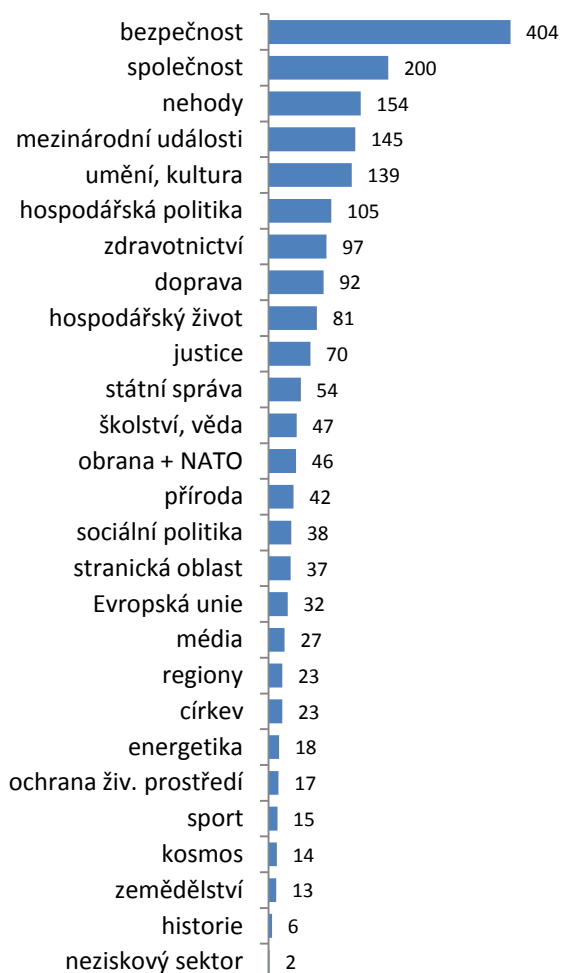
VARIABILITA

- Počtem různých zobrazených témat Události převýšily všechny sledované relace, viditelně pak například Televizní noviny. Zpravodajství Novy pestrostí tematické agendy předstihly i Události v regionech z Prahy. Vysoký počet témat politických se vedle Událostí prosadil také v Událostech, komentářích a v Poledních událostech. Tyto relace byly politicky nejvariabilnějšími zpravodajskými pořady sledovaného období.
- V Událostech se za čtvrtletí objevily téměř tři stovky žen. Nejčastěji zobrazovanými byly političky Karolína Peake a Angela Merkelová.

III. TÉMATA

1. Hlavní zpravodajské relace

Graf: Tematická struktura Událostí (3Q 2011), počet reportáží

Tematickou kategorií „bezpečnost“ rezonovaly zvláště nekončící nepokoje, útoky a demonstrace ve Šluknovském výběžku. Ve zpravodajských relacích dříve neviditelná města Varnsdorf, Nový Bor a Rumburk se dostaly do pozice jedné z nejčastěji medializovaných obcí. Události kontinuálně informovaly také o ozbrojeném konfliktu v Libyi a krvavém potlačování demonstrací v Sýrii. Pozornosti neunikly ani masivní občanské nepokoje ve Velké Británii a zvláště útoky Anderse Breivika v Norsku.

Ze srovnání dlouhodobých i krátkodobých výsledků vyplynulo, že Události jsou tematicky jasně vyprofilovanou relací a pořadí jednotlivých kategorií témat se v uplynulém kvartále od ročních statistik lišilo jen v detailech.

Podobně jako v předcházejícím období, i ve třetím čtvrtletí Události prezentovaly poměrně více informací o umění a kultuře. TV Nova spojovala tuto tematickou kategorii často se sponzorstvím konkrétních filmových snímků nebo s úmrtími umělců (např. smrt Amy Winehouse). Medializací zahraničních událostí předčila ČT Novu poměrně značně. O řecké krizi informovala komerční stanice spíše výjimečně, „hon na Kaddáfího“ pro ni také časem přestal být zajímavým.

Podobně jako ve srovnání Událostí s Televizními novinami, také v konfrontaci s komerčními Zprávami TV Prima převládaly jasně kategorie „umění, kultura“ a „mezinárodní události“. Tato situace byla dána konceptem tzv. „hodiny plné informací na Primě“, která zahrnuje také VIP Zprávy, kde se informace o kultuře objevovaly častěji než v hlavní relaci. O událostech v zahraničí informovala Prima většinou v jediné delší reportáži denně. Hlavní zpravodajská relace Radiožurnálu informovala intenzivně o dění v zahraničí, a to jak v Libyi, Sýrii, či USA, tak v zemích EU, kde finanční krize Řecka, Itálie a Portugalska vyvolala diskusi a pochybnosti o dalším fungování Eurozóny. Na úkor intenzivní medializace zahraničních událostí se v Rozhlase nedostalo příliš prostoru bezpečnostní a kriminální tematice, která tvořila stěžejní část zpravodajského prostoru Událostí.

Kvůli parlamentním prázdninám a tzv. okurkové sezóně v politickém dění, bylo prvním tématem z oblasti politiky téma „zadluženost státu“, které se objevilo na jedenáctém místě žebříčku. Z dlouhodobého hlediska byla přítom medializace tématu „vláda“ osmá nejintenzivnější. Události se zaměřily převážně na informování o aktuálním dění v Libyi. Nepokoju v severních Čechách se týkala témata „veřejné názorové projevy“, „násilí při demonstracích“ a „extremismus“.

Graf: 20 nejčastějších témat v reportážích Událostí (3Q 2011), počet reportáží

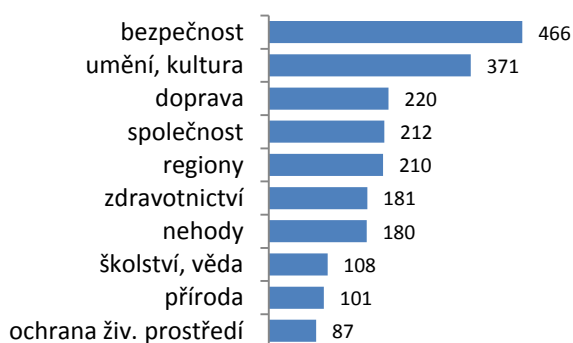
Na posledně jmenovaném tématu měla ovšem největší podíl série atentátů v Oslo a na ostrově Utoya, které provedl norský pravicový radikál Anders Breivik. Pozornosti neušlo ani desáté výročí útoku na USA (téma „oslavy svátků, výročí“).

Události se konfliktu v Libyi věnovaly opravdu intenzivně a do hloubky. Ve svých živých vstupech a reportážích přímo z místa mohl reportér Petr Zavadil zpovídat i libyjské povstalce a civilisty. Tím zajistil Událostem převahu nad konkurenčními komerčními televizemi. Téma „dopravní nehody“ značně ovlivnila letecká havárie v ruské Jaroslavi, při níž v září zahynuli členové tamního hokejového mužstva. Také TV Prima vyslala do Libye svého reportéra. Martin Mikule přinášel o konfliktu aktuální informace. Profil Zpráv TV Prima, který není zaměřen na zahraniční zpravodajství, byl přesto příčinou převahy tematizace libyjské války v Událostech.

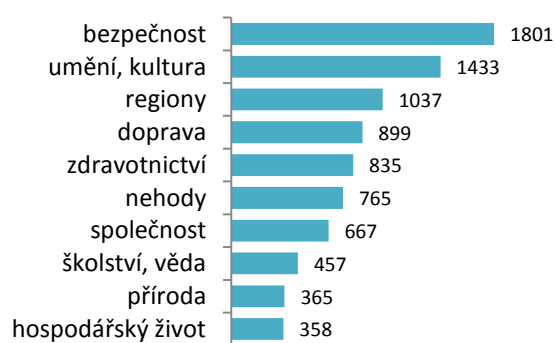
Události relativně častěji než Zprávy o šesté informovaly o konkrétních tématech spojených s pácháním trestných činů a jejich vyšetřováním Policií ČR. Rozhlasové zpravodajové se zase na poměrně větším prostoru věnovali vyjednávání uvnitř koalice i mimo ni o podobě státního rozpočtu pro příští rok.

2. Regionální zpravodajství

Graf: Top 10 tematických kategorií příspěvků Událostí v regionech aktuálně (3Q 2011), počet reportáží

Graf: Top 10 tematických kategorií příspěvků Událostí v regionech dlouhodobě (posledních 12 měsíců), počet reportáží

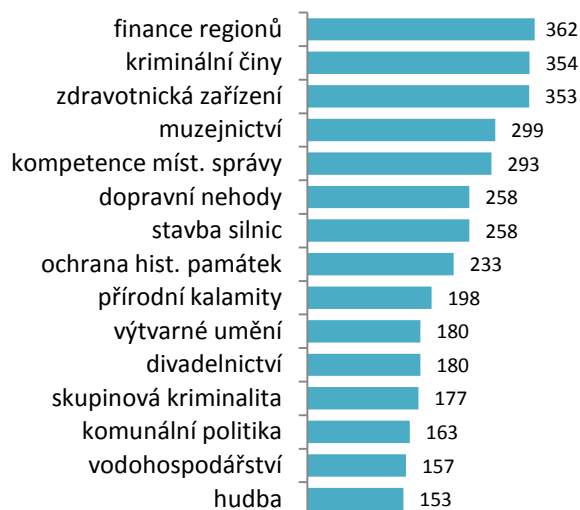

Tematické kategorii „doprava“ se Události, komentáře věnovaly často nejen v uplynulých třech, ale také dvanácti měsících. Konkrétně do této kategorie spadala vedle informací o stavbě a stavu silnic a dálnic i další změna na postu ministra dopravy. Radka Šmerdu vystřídal Pavel Dobeš z Věcí veřejných, který si na ministroví financí vydobyl značné navýšení rozpočtu pro svůj rezort. Události, komentáře také intenzivně medializovaly kategorii „regiony“, konkrétně jejich financování (téma „finance regionů“), stav regionálních nemocnic (téma „zdravotnická zařízení“) a činnost krajských a obecních zastupitelstev a úřadů (téma „kompetence místní správy“).

Graf: Top 15 detailních témat reportáží Událostí v regionech aktuálně (3Q 2011), počet reportáží

Graf: Top 15 detailních témat reportáží Událostí v regionech dlouhodobě (posledních 12 měsíců), počet reportáží

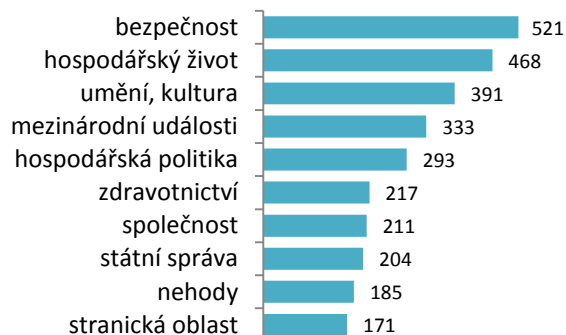
Události v regionech se regionům na rozdíl od komerčních Odpoledních televizních novin opravdu věnovaly a vedle informací o kultuře přinášely také informace o stavu zdravotnických zařízení a financování a dotací regionálních projektů. Vedle témat, v nichž Události v regionech předčily komerční relaci ve třetím čtvrtletí, se v dlouhodobém pohledu přidala ještě medializace jednání a rozhodování krajských, městských a obecních úřadů a magistrátů zahrnutých v tématu „kompetence místní správy“.

3. Komentované zpravodajství

Graf: Top 10 tematických kategorií příspěvků Událostí, komentářů aktuálně (3Q 2011), počet reportáží

Graf: Top 10 tematických kategorií příspěvků Událostí, komentářů dlouhodobě (posledních 12 měsíců), počet reportáží

Na rozdíl od všech ostatních sledovaných relací ČT se v Událostech, komentářích dostalo významného prostoru ekonomickým tématům a otázkám zastřešeným pod kategorií „*hospodářský život*“. Mezi jinými, moderátoři a reportéři komentovaných Událostí společně s hosty-odborníky podrobně analyzovali především vývoj v krachující a opět se zvedající společnosti Sazka, a ne právě optimistickou situaci na akciových trzích v USA, Evropě i v ČR. „*Zadluženost státu*“ byla tématem, kdy se diváci dozvídali informace především o stavu ekonomik Řecka, Portugalska, Itálie a Španělska. V prvním pololetí roku 2011 intenzivně medializovaná kategorie „*zdravotnictví*“ se ve třetím čtvrtletí do Top 10 nedostala. V komentované zpravodajské relaci České televize bylo věnováno poměrně více času nejen analýzám ekonomického fungování podniků (tematická kategorie „*hospodářský život*“), konkrétně především Sazky a Českých drah, ale také rozborům politického dění a vztahů mezi stranami vládní koalice, požadavkům Věcí veřejných, nebo sporům ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga s úředníkem MŠMT Ladislavem Bátorou (tematická kategorie „*stranická oblast*“).

Graf: 15 nejčastějších témat v reportážích Událostí, komentářů aktuálně (3Q 2011), počet reportáží

Graf: 15 nejčastějších témat v reportážích Událostí, komentářů dlouhodobě (posledních 12 měsíců), počet reportáží

V tematické skladbě Událostí, komentářů vyčnívalo zvláště téma „*akciové trhy*“. Konkrétně se jednalo o pravidelnou prezentaci vývoje na burzách a grafické znázornění burzovního lístku, který Český rozhlas pochopitelně graficky zobrazovat nemůže. Téma „*extremismus*“ se vztahovalo k informacím a komentářům nepokojů v severních Čechách.

IV. POLITIKA

Analýza politického zpravodajství je prováděna na úrovni „výpovědí“. Každá jednotlivá výpověď o konkrétním politikovi nebo politické straně je analyzována samostatně. Sledovány jsou přitom následující atributy:

- subjekt (politik nebo strana)
- tematická souvislost (s čím je subjekt spojován)
- kontext výpovědi (jak byl daný subjekt ve výpovědi představen?)
- výslovné hodnocení (jak byl daný subjekt výslovně hodnocen)
- původce výpovědi (kdo je původcem informace, případného hodnocení a kontextu výpovědi o subjektu. Původcem hodnocení přitom nemusí být reportér. Hodnocení může pocházet od politického odpůrce, obyvatel, expertů apod. Například: analytici mohou kritizovat důchodovou reformu připravenou ministrem financí)

V jednom příspěvku tak může být analyzováno více výpovědí o stejném politikovi (nebo politické straně), a to v tom případě, že se některá ze složek výpovědi změní.

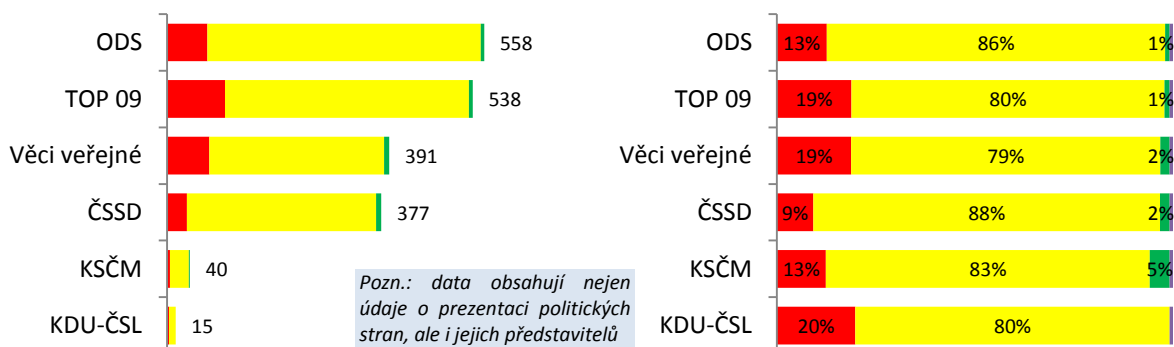
Jednotlivé tematické souvislosti jsou slučovány do nadřazených kategorií:

- informace o programově politických postojích/krocích (například hospodářská politika, zdravotnictví, školství, rodinná politika ...)
- mezistranická témata (informace o vzájemných vztazích, jednáních, střetech s partnery z ostatních politických stran)
- vnitrostranická témata (informace o personálních záležitostech, stranických financích, sjezdech, stranických volbách ...)
- personální témata (pouze v tom případě, je-li subjektem konkrétní politik. Například informace o vzdělání, zdravotním stavu, osobnostních vlastnostech ...)

Politické zpravodajství je senzitivní. Strany se navzájem podezírají z lepšího mediálního obrazu v důsledku nadstandardních vztahů s médii. Současně se samy snaží získat výhodu s cílem vylepšit svůj mediální obraz. Tato snaha je pochopitelně zcela legitimní. Na druhé straně stojí požadavek odstupu a neutrality média od popisovaných skutečností, a tedy i od politiků (platí pro zpravodajství, v publicistických pořadech se naopak očekává vyjádření názoru). To je chápáno jako základní kvalitativní požadavek a současně maxima profesionální žurnalistiky.

1. Souhrnné ukazatele

Grafy: Intenzita a kontext medializace politických stran v pořadu UDÁLOSTI (3Q 2011), počet výpovědí

Komunistická strana Čech a Moravy se za tři měsíce objevila v Událostech pouze ve čtyřiceti případech, což tvořilo téměř čtrnáctinu mediální prezentace ODS nebo TOP 09. Věci veřejné a právě TOP 09 byly v každém pátém případě negativně zobrazenými stranami, kvůli neustálému vyvolávání koaličních sporů a krizí prvními, a spornými úspornými kroky a osobními excesy ministra financí Miroslava Kalouska z řad druhých jmenovaných.

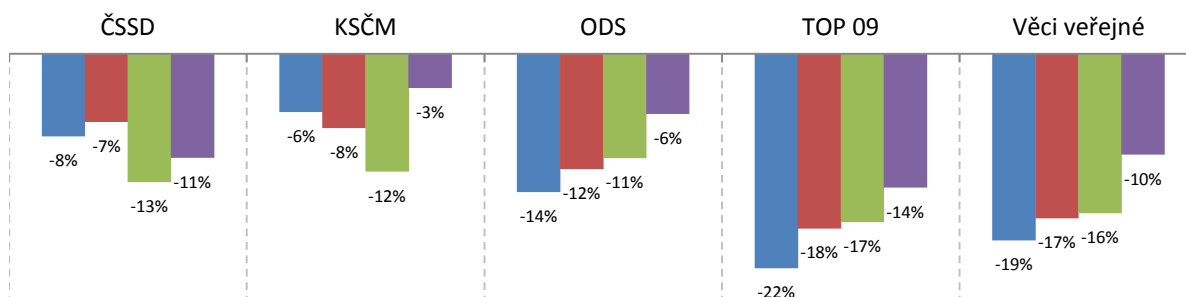
2. Politické strany

Graf: Podíl šesti nejčastěji zmiňovaných politických stran na politickém zpravodajství (3Q 2011; hodnoty představují procentuální zastoupení stran a jejich představitelů v politickém zpravodajství vybraných pořadů)

Absence komunistů ve zpravodajství není spojena pouze s Událostmi. Naopak, o této opoziční straně se v podstatě nemluvílo již nejméně rok, což je do značné míry dáno jakousi „nečinností“ či neaktivitou jejích členů v Parlamentu i mimo něj. Podobným syndromem ovšem v nižší míře trpěla také ČSSD (paradoxně strana s největší voličskou základnou), kterou zvláště Televizní noviny zmiňovaly spíše výjimečně. Neparlamentní politické strany do agendy televizního ani rozhlasového zpravodajství přístup nedostaly téměř vůbec. O KDU-ČSL se Události v uplynulém kvartále zmiňovaly 15krát, Zprávy TV Prima 14krát a Televizní noviny i Zprávy o šesté pouze 3krát.

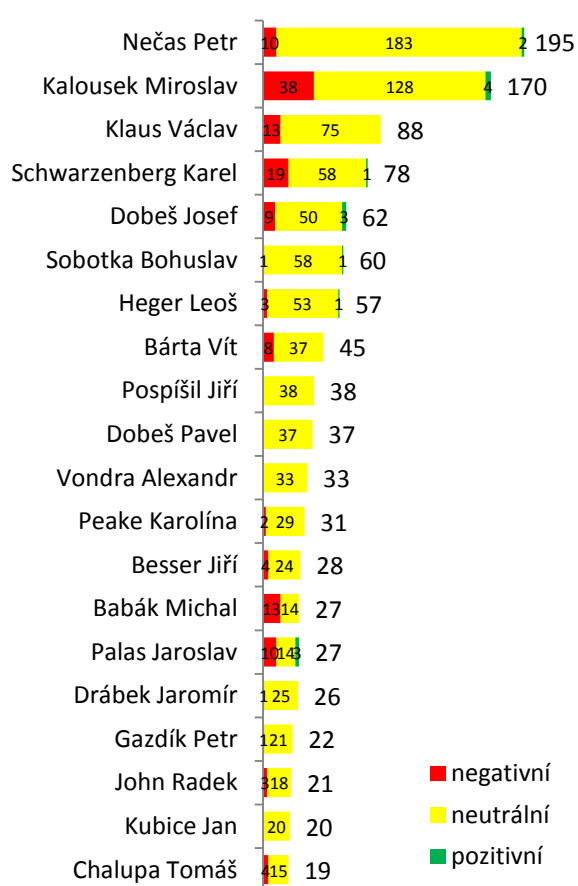
Graf: Kontext politických stran v hlavních zpravodajských pořadech (3Q 2011; 5 nejčastěji zmiňovaných politických stran). Hodnoty představují rozdíl mezi podílem pozitivních a negativních výpovědí. Záporné číslo tedy znamená, že strana byla prezentována s převahou negativních výpovědí.

Televizní noviny si zasedly zvláště na TOP 09 a jmenovitě na ministra financí Kalouska. Zatímco totiž o straně a jejích členech informovaly příznivě pouze 8krát, počet negativních výpovědí byl 83. Opoziční strany byly v Událostech zobrazeny v podobném poměrném kontextu. Oproti dlouhodobějším výsledkům si v České televizi TOP 09 pohoršila o 7 procent, naopak Věci veřejné a ODS byly v aktuálním zkoumaném období kritizovány v relativně menším počtu případů. Ani jednou se neobjevila situace, kdy by procentuální rozdíl mezi pozitivními a negativními výpověďmi v Českém rozhlasu dosahoval vyšších záporných hodnot než v některé z televizí.

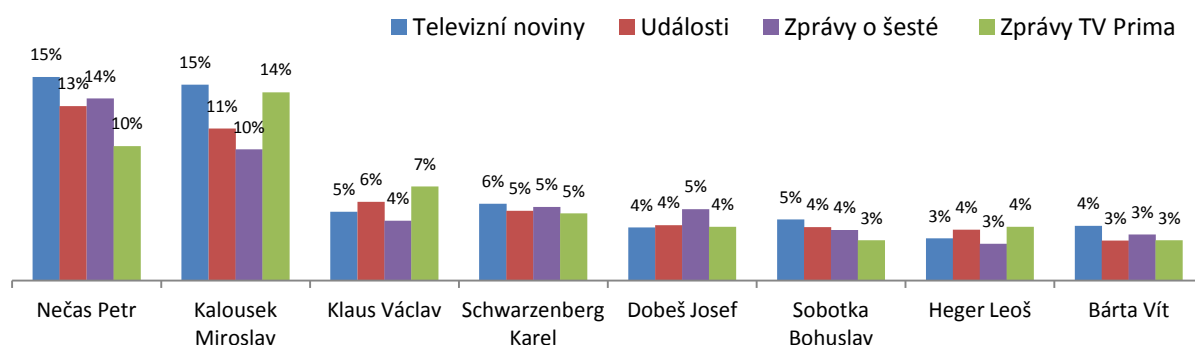
3. Politici

Graf: Nejčastěji prezentovaní politici v Událostech a kontext jejich prezentace (3Q 2011), počet výpovědí

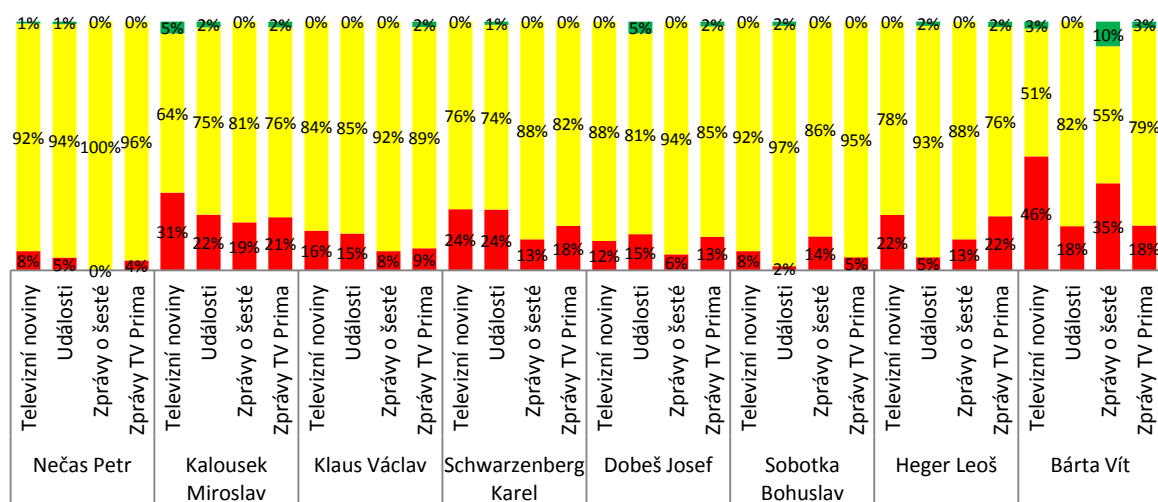
Nejčastěji zobrazovanými představiteli VV nebyli tentokrát Radek John a Vít Bárta, ale ministr školství Josef Dobeš, v jehož úřadě působí i Ladislav Bátor. Právě tento úředník byl příčinou sporů uvnitř koalice, když po nelichotivých výrociích o Karlu Schwarzenbergovi rozlítl zvláště Miroslava Kalouska. Ten dokonce vyzval své stranické kolegy, aby se neúčastnili jednání vlády, což zase nerad viděl její předseda Petr Nečas a do Kalouska se tvrdě opřel. Situaci zklidňoval také prezident Klaus, zatímco opoziční předáci ji jen s ironií komentovali.

Graf: Podíl nejčastěji zmiňovaných politiků na zpravodajství o politických představitelích (3Q 2011; např. hodnota 5% znamená, že každá dvacátá zmínka o politických představitelích se v daném pořadu věnovala tomuto politikovi)

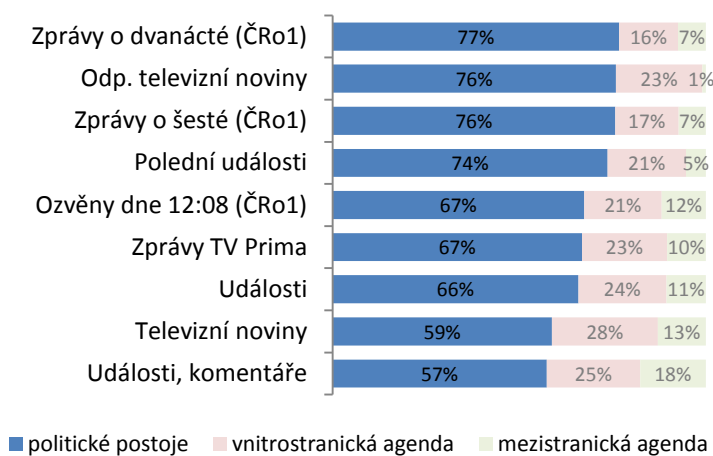
Mediální prezentace Petra Nečase a Miroslava Kalouska ve všech čtyřech zpravodajských relacích přesahovala desetiprocentní hranici. V reálu to znamenalo, že nejméně v jednom případě z deseti padlo jméno jednoho nebo druhého z vládních představitelů. Události byly v hodnocení politiků více méně zdrženlivé. TV Nova si ale příliš nebrala servítky, když každá druhá zmínka o Vítu Bártovi byla pro politika nepříznivá. Také rozhlasové Zprávy o šesté v jedné třetině případů Bártu kritizovaly, zároveň ale vyslovily desetinu výpovědí pozitivních.

Graf: Kontext nejčastěji zmiňovaných politiků v hlavních zpravodajských relacích (3Q 2011)

4. Témata

Graf: Tematická struktura výpovědí o politicích a stranách (3Q 2011)

Události, komentáře na téměř pětinovém prostoru svého zpravodajského času informovaly o mezistranických vztazích koaličních partnerů. Události si ve srovnání věcnosti vedly podobně jako Zprávy TV Prima. Konkrétně to znamenalo dvoutřetinový prostor tématům spojeným s faktickým jednáním o reformách daní, penzí a zdravotnictví. Vysokou míru věcnosti Odpoledních televizních novin je nutné brát s odstupem, protože politické příspěvky se v této relaci objevují opravdu ojediněle.

Období parlamentních prázdnin se ve srovnání s dlouhodobými výsledky vyznačovalo vyšší mírou věcnosti politických témat ve všech sledovaných relacích. V Poledních událostech se modrá část sloupce zvýšila o čtvrtinu.

politické postoje: program, faktické programové kroky, věcná témata (školařství, daňová politika, zdravotnictví...)

mezistranická agenda: vztahy s koaličními partnery a politickými oponenty

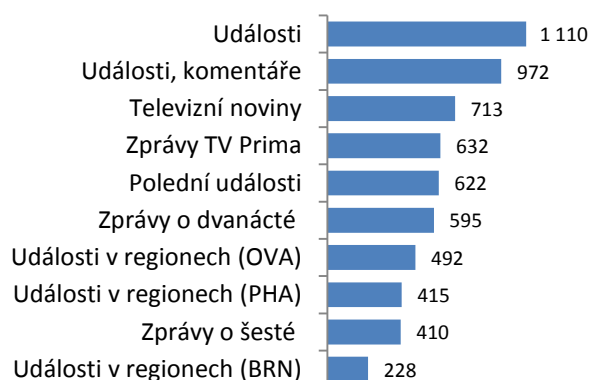
vnitrostranická agenda: stranické spory, obsazování vrcholných orgánů, personální politika, nominace volebních lídrů atd.

V. EKONOMIKA

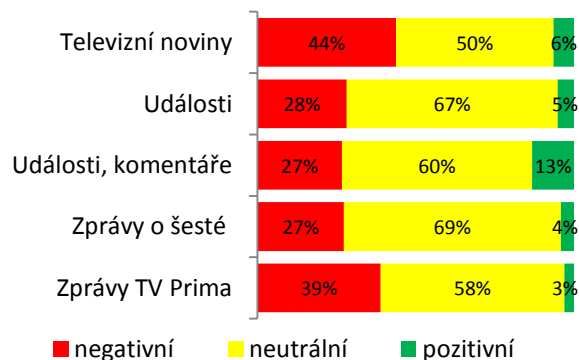
Do ekonomického zpravodajství jsou jednak zahrnovány příspěvky, které se týkají makroekonomické situace České republiky, jednak příspěvky, ve kterých jsou popisovány podniky nebo branže. Není přítomnou podmínkou, aby se celý příspěvek týkal ekonomiky. Rozhodující je přítomnost makro nebo mikroekonomického tématu na prostoru alespoň 5 vteřin.

1. Souhrnné ukazatele

Graf: Intenzita ekonomického zpravodajství ve vybraných zpravodajských relacích (3Q 2011; počet výpovědí o podnicích)

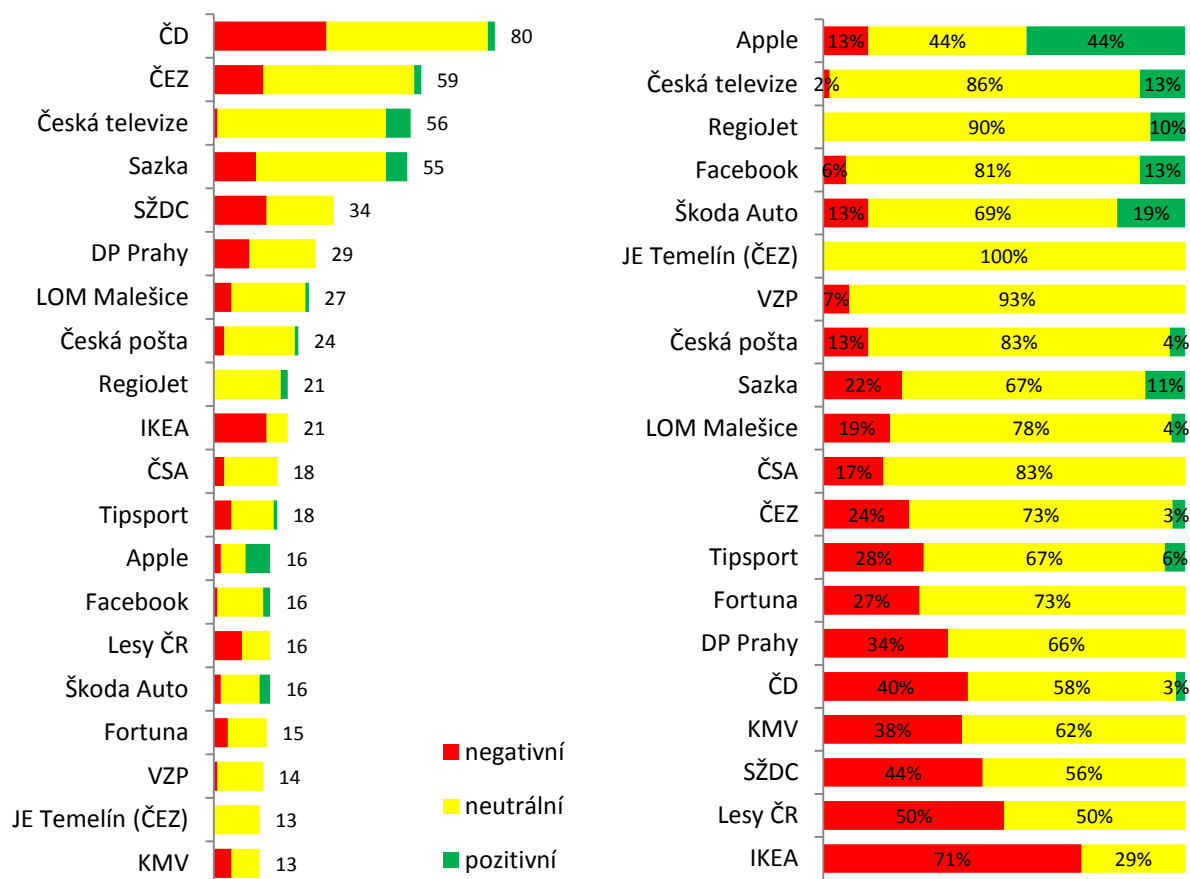
Graf: Kontext prezentace podniků ve vybraných zpravodajských relacích (3Q 2011)

Nejvíce ekonomických informací získali diváci z Událostí a Událostí, komentářů, které například rozhlasovou relaci Zprávy o dvanácté v této statistice předčily téměř dvojnásobně (polední relace Radiožurnálu ovšem trvá pouze 6 minut). Srovnání relativního kontextu vybraných hlavních relací v uplynulém kvartále téměř kopirovalo výsledky dlouhodobé. Vedle skandálních a negativně laděných informací o podnicích (příznačné především pro TV Nova) Události, komentáře ve větší míře informují o příznivých ekonomických výsledcích a jiných úspěších firem.

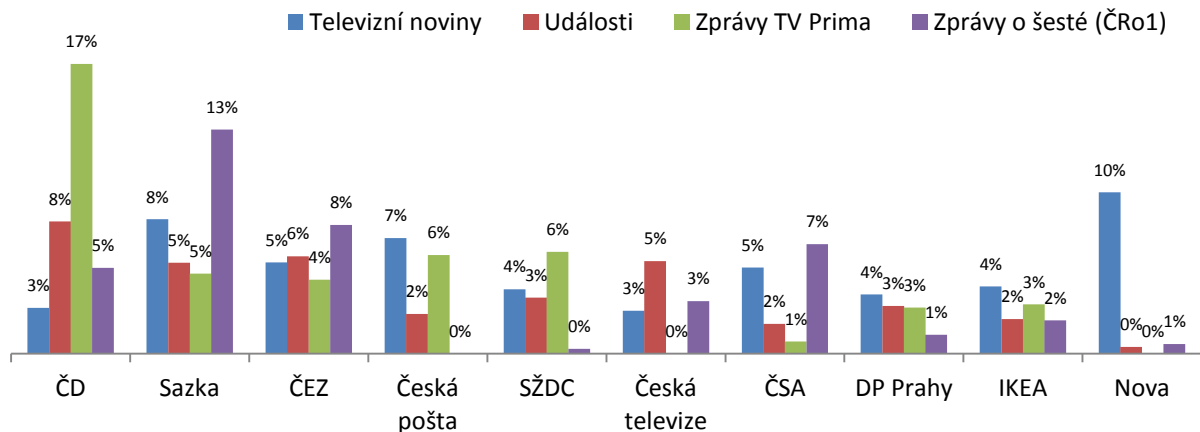
2. Firmy

Grafy: 20 nejčastěji zmiňovaných společností ve zpravodajství Událostí (3Q 2011, počet výpovědí, kontext hodnocení)

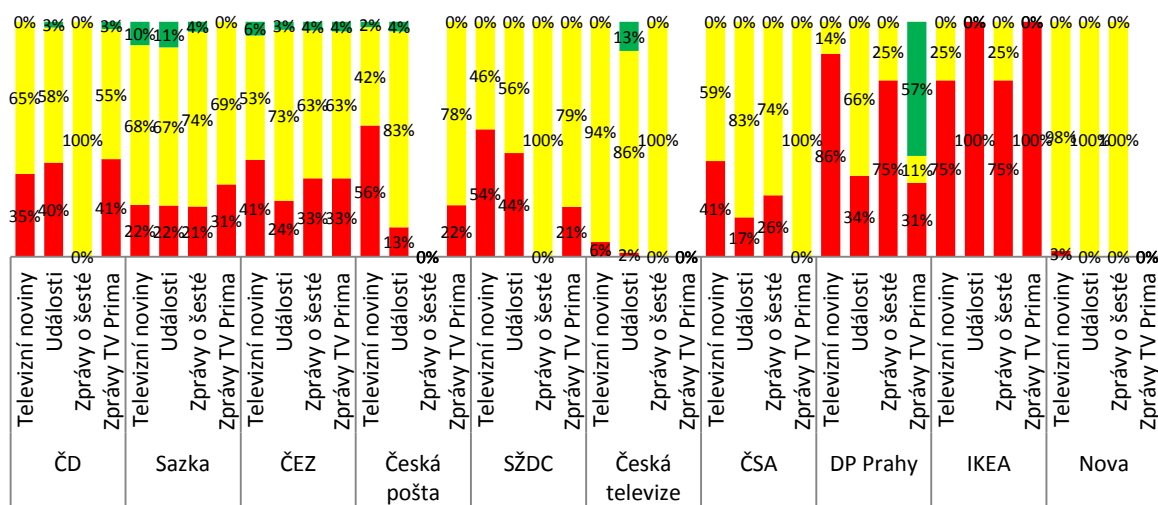
Energetický polostátní ČEZ po jedenácti letech změnil generálního ředitele. Martina Romana z funkce odvolal premiér Nečas. Roman nyní působí v dozorčí radě firmy, kde na postu předsedy vystřídal Martina Římana. České dráhy od září nejsou na železnici jediným rychlíkovým dopravcem. V posledním týdnu sledovaného kvartálu vjely na trať mezi Prahou a Ostravou vlaky RegioJetu a rozpoutaly tak doslova boj o cestující i ceny jízdenek. Nejpříznivěji hodnocenou firmou byla v Událostech společnost Apple a její technologické novinky. Zakladatel firmy Steve Jobs zemřel 6. října, tj. krátce po analýzou sledovaném období, po rakovině slinivky břišní.

Graf: Podíl nejčastěji zmiňovaných firem na podnikovém zpravodajství (3Q 2011; např. hodnota 5% znamená, že každá dvacátá zmínka z podnikového zpravodajství se v daném pořadu věnovala této firmě)

Ve Zprávách TV Prima se srovnávání služeb a cen Českých drah a RegioJetu věnovali reportéři často a podrobně. Nechyběly ovšem ani informace o železničních nehodách. Ne vlastní vinou byla nejhůře prezentovanou firmou ve všech médiích IKEA. Polští atentátníci do jejích prodejen ve Francii, Belgii, Německu a také v Praze umístili nálože. Firma byla nucena v České republice uzavřít všechny své obchodní domy. Byť to bylo pouze na jediný den, mediální obraz firmy tím byl nemile poznamenán.

Graf: Kontext nejčastěji zmiňovaných firem v hlavních zpravodajských relacích (3Q 2011)

VI. LOKALITY

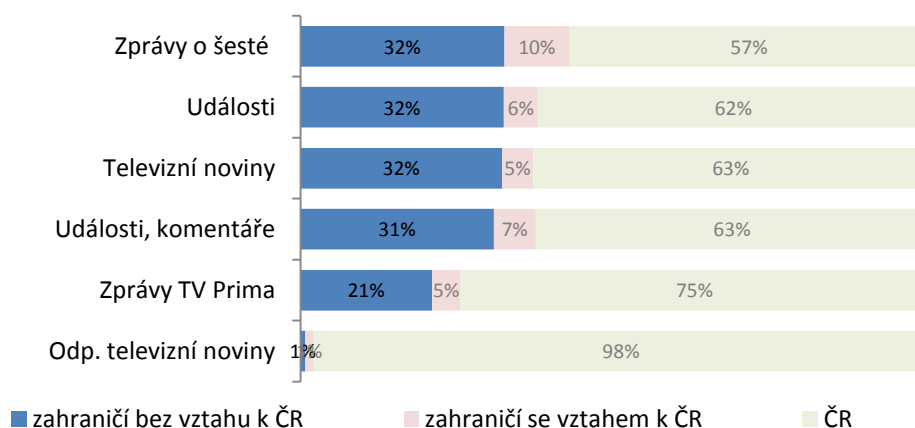
Pro každý jednotlivý příspěvek je zjišťována „vztažná oblast“, tzn., ke které geografické oblasti se příspěvek ve své většině vztahuje. Zahraniční vztažné oblasti jsou sledovány na úrovni zemí, případně větších geopolitických celků. Pro domácí zpravodajství je detailně monitorována vztažná oblast na úrovni obcí, okresů a krajů. Rozhodující pro určení vztažné oblasti je dopad informace. Legislativní proces v českém parlamentu bude klasifikován se vztahem k ČR (zákony platí pro celou populaci), ale omezení dopravy v blízkosti parlamentních budov má vztah pouze k Praze.

Analýza rozděluje každý příspěvek podle toho, zda jsou v něm popisovány skutečnosti spojené s ČR, nebo ne (neznamená to tedy nutně, že obsah příspěvku musí být vztažen k území České republiky), na domácí a zahraniční.

1. Zahraniční zpravodajství

Pro posouzení „geografické vyváženosti“ zahraničního zpravodajství je nutný detailnější pohled na zahraniční vztažné oblasti, které byly do vysílání kvůli aktuálnímu místnímu dění zařazovány.

Graf: Podíl zahraničního zpravodajství (3Q 2011)

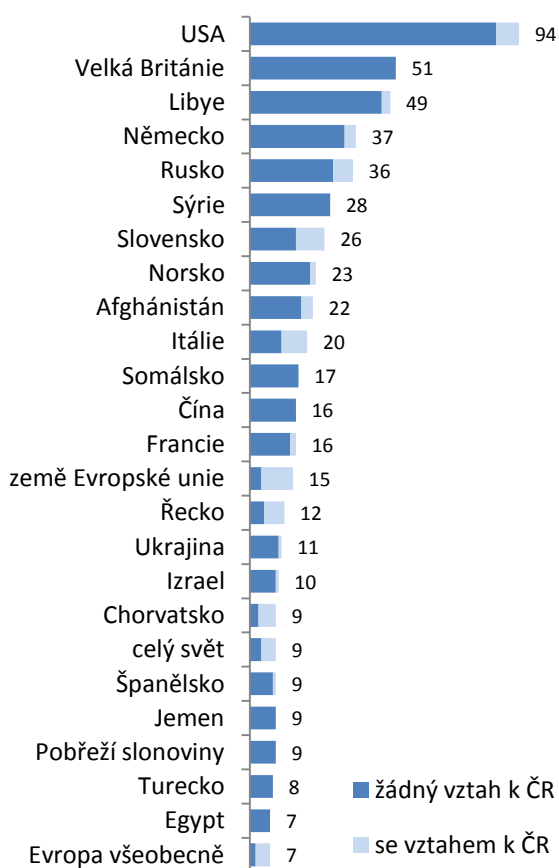

Podíl zahraničních a domácích příspěvků hlavních televizních i rozhlasových relací se ve sledovaném čtvrtroce výrazně podobal. Vybočovaly pouze Zprávy TV Prima, které v nižší poměrné míře informovaly o problémech USA se stropem státního dluhu, o válečném konfliktu v Libyi, útocích Anderse Breivika v Norsku nebo o občanských nepokojích ve Velké Británii, kde také v červenci a srpnu proběhl skandál okolo týdeníku News of the World. Právě tyto události tvořily nejtěžejnější náplň informačních bloků zahraničních reportáží.

Pozornost médií si také zasloužila tragická nehoda letounu s hokejisty Lokomotivu Jaroslavl v Rusku a desáté výročí teroristických útoků na USA z 11. září 2001.

Nekončící protesty proti režimu Bašára Asada v Sýrii zprávy TV Nova nijak nereflektovaly, což kontrastovalo se situací, kdy Události téměř denně nové informace ze Sýrie vysílaly.

Graf: Nejčastěji zmiňované zahraniční lokality ve zpravodajství Událostí (3Q 2011)

Vedle zemí jmenovaných na předchozí straně se do agendy Událostí prosadilo také Německo, jehož kancléřka, spolu s francouzským prezidentem nejintenzivněji ze všech evropských státníků, řešila nepříznivou situaci Eurozóny zaviněnou blížícím se krachem Řecka a problémy Itálie, Španělska, Portugalska a Irska.

Východ Spojených států zasáhla silná tropická bouře, která na několik dní ochromila New York.

V uplynulém roce byla témata „ozbrojené konflikty“ a „násilí při demonstracích“ téměř výhradně svázána s revolucemi v arabském světě severní Afriky a Blízkého východu. Přispěly k nim ovšem také nepokoje ve Velké Británii a občanská válka po prezidentských volbách v Pobřeží slonoviny.

Plukovník a libyjský vládce Muammar Kaddáfí sice přišel nejen o své sídlo a zvláště o své dominantní postavení, rebelům, kteří převzali kontrolu nad většinou Libye, ovšem dlouho unikal (dopaden a zastřelen byl až 20. října 2011). Česká televize několikrát přinesla informace, že by Kaddáfí mohl být mimo vlast, tyto zprávy byly ovšem vždy brzy vyvráceny.

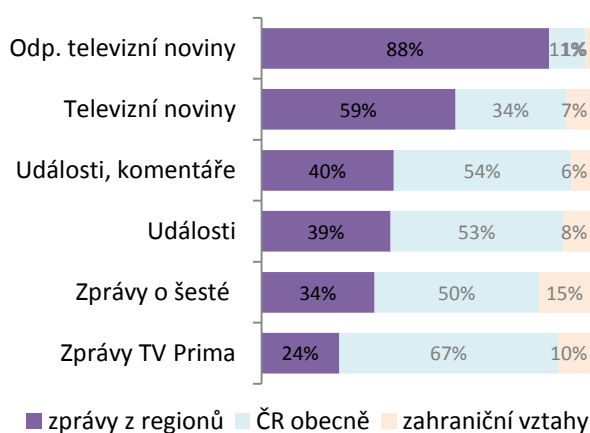
David Cameron vypovídal před poslaneckou sněmovnou o svém možném spojení se skandálem kolem Murdochova bulvárního týdeníku. Norský atentátník Anders Behring Breivik se objevil v Událostech devětatvacetkrát a na čas se stal pro evropská média osobou, o níž se mluvilo každý den.

2. Regionální zpravodajství v celostátních relacích

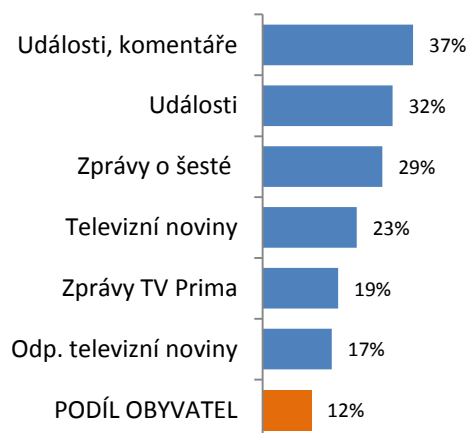
Geografickou vyváženost domácího zpravodajství je možné orientačně poměřovat s údaji ČSÚ o podílu obyvatel jednotlivých oblastí na české populaci (obyvatele jednotlivých krajů je možné chápat jako představitele divácké skupiny, kterou zajímá dění v jejím okolí). Toto srovnání indikuje ty oblasti, které jsou zpravodajsky ve sledované relaci bohatě pokryté, a ty, u nichž je podíl příspěvků s ohledem na počet obyvatel dlouhodobě poddimenzován.

Struktura je stejně jako v případě zahraničního zpravodajství determinována přítomností regionálních zpravodajských týmů a zázemím, které je v daných regionech pro práci zpravodajů vytvořeno. Vyvážení regionálního pokrytí tak může jít v některých případech ruku v ruce jen s organizačními změnami.

Graf: Struktura zpravodajství o ČR (3Q 2011)

Graf: Podíl příspěvků o Praze na zpravodajství z regionů (3Q 2011)

Odpolední televizní noviny TV Nova zcela ovládly statistiku nejvíce regionálně orientovaných celostátně vysílaných zpravodajských relací. V případě OTN je ovšem jejich regionální charakter nutné brát s nadhledem. O regionech samotných totiž v podstatě příliš mnoho informací nepřinášejí. V uplynulém kvartále se zvláště zaměřily na medializaci nepokojů a demonstrací na Šluknovsku. Aktuálně nejméně regionální relací byly Zprávy TV Prima, které od svého původního profilu přecházejí do role relace výrazně specializované na domácí politickou scénu a rady spotřebitelům, a to z oblastí bankovníctví, pojišťovnictví, ale například i nakupování na internetu a uzavírání všelijakých smluv.

Graf: Podíl příspěvků z jednotlivých krajů na regionálním zpravodajství Události ve srovnání s počtem obyvatel (3Q 2011)

Informacemi regionálního charakteru spojenými s hlavním městem Prahou Události výrazně předčily všechny ostatní hlavní relace. Zvláště hodnoty +9 % v případě srovnání s Televizními novinami a +13 % ve srovnání se Zprávami TV Prima, jsou tak vysoké, že napovídají, že Události informacím o Praze přikládají opravdu vysokou (někdy až příliš vysokou) relevanci. Logicky to ovšem znamenalo, že jiné kraje musejí být nutně pokryty nedostatečně. Konkrétně šlo o kraje Olomoucký, Pardubický, Vysočinu a zvláště kraj Středočeský.

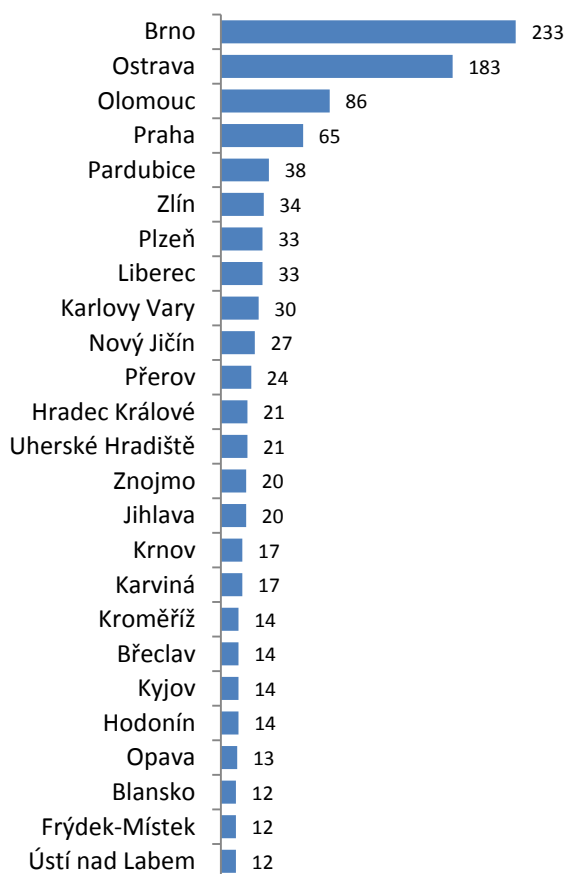
Vysoký podíl medializace Ústeckého kraje byl spojen s již opakovaně zmiňovanými nepokoji a demonstracemi v Rumburku, Varnsdorfu a Šluknově.

3. Regionální zpravodajství v Událostech z regionů

Základní osu regionálního zpravodajství zajišťuje ČT prostřednictvím relací produkovaných a vysílaných v televizních studiích v Praze, Ostravě a Brně. Rozdíly ve struktuře regionálního zpravodajství zařazeného do hlavních celostátních relací byly detailněji popsány výše. Pokrytí jednotlivými redakcemi se přesně nekryje s hranicemi regionů, Na Olomoucku a Zlínsku se setkává vysílání brněnského studia s ostravským, na Vysočině pražského studia s brněnským.

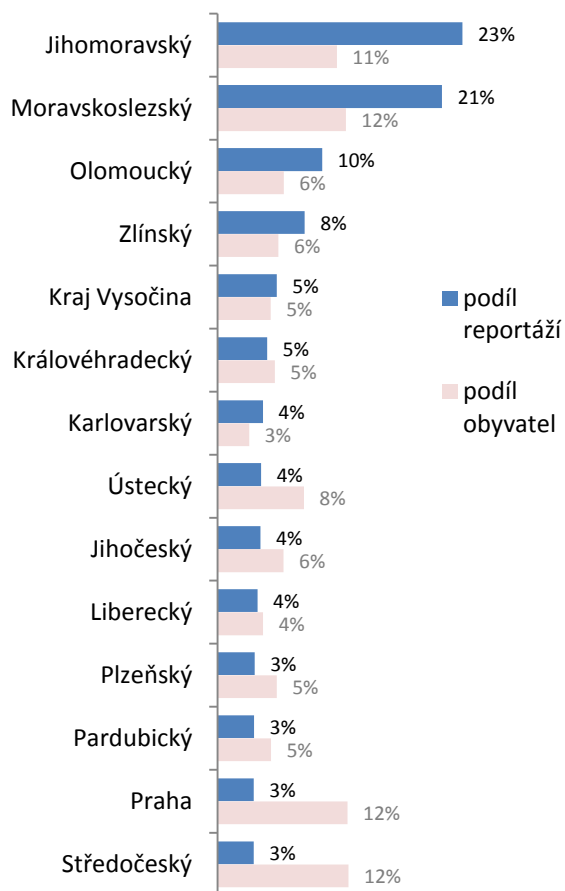
O městě, z něž regionální redakce Události v regionech vysílala, nejintenzivněji informovala brněnská redakce, což bylo dáno zvláště tím, že relace Události v regionech z Brna z větší části pokrývá pouze Jihomoravský kraj (a pouze částečně Zlínský a Vysočinu). Na medializaci moravské metropole se podílely rozhodnutí tamních soudů všech instancí a zmizení místostarosty jedné z městských částí. Ostravská redakce rozdělila prezentované informace mezi obě krajská města, v nichž vysílá, samotná Ostrava získala více než dvojnásobný počet reportáží než Olomouc.

Graf: 25 nejčastěji zmiňovaných měst a obcí ve zpravodajství Událostí v regionech (souhrn pražského, brněnského a ostravského vydání; 3Q 2011)

Z aktuální statistiky nejčastěji zmiňovaných obcí je patrná převaha medializace moravských a slezských měst nad českými. A to i těch relativně menších, jimiž jsou například Nový Jičín nebo Krnov. Tato převaha moravských sídel byla dána faktem, že Události v regionech z Prahy rozdělují svůj prostor mezi mnohem větší počet krajů a tedy mnohem více měst a obcí na větším území.

Graf: Regionální struktura zpravodajství Událostí v regionech (souhrn pražského, brněnského a ostravského vydání; 3Q 2011)

Praha si oproti dlouhodobým výsledkům v Událostech v regionech v uvozovkách pohoršila, když byla společně se Středočeským krajem nejméně často prezentovaným správním územím (v dlouhodobé statistice byla Praha se čtyřmi procenty na deváté pozici).

O to kontrastnější pak situace byla, vztáhneme-li podíl reportáží o konkrétních územních jednotkách k podílu obyvatel, kteří v ní žijí. Kraje Jihomoravský a Moravskoslezský, kde žije téměř stejný počet obyvatel jako v Praze a Středních Čechách, po odečtu hodnoty v růžovém sloupci od hodnoty ve sloupci modrém, zůstanou o 12, respektive 9, procentních bodů v plusu. Praha a Středočeský kraj jsou naopak shodně 9 procent pod nulou.

VII. VARIABILITA

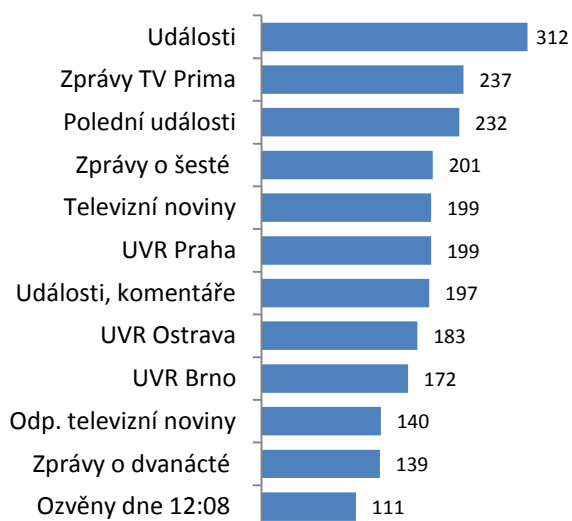
1. Tematická

Tematická variabilita posuzuje, jak dalece bylo zpravodajství různorodé. Každému jednotlivému příspěvku je přiřazeno jedno hlavní téma v závislosti na jeho převažujícím obsahu. Témata jsou přitom příspěvkům přiřazována z předem definovaného seznamu, který je průběžně rozšiřován v závislosti na nových aspektech, které s vyšší frekvencí výskytu do zpravodajství pronikají. Seznam sám obsahoval k 1. 1. 2011 přibližně 900 různých tematických aspektů.

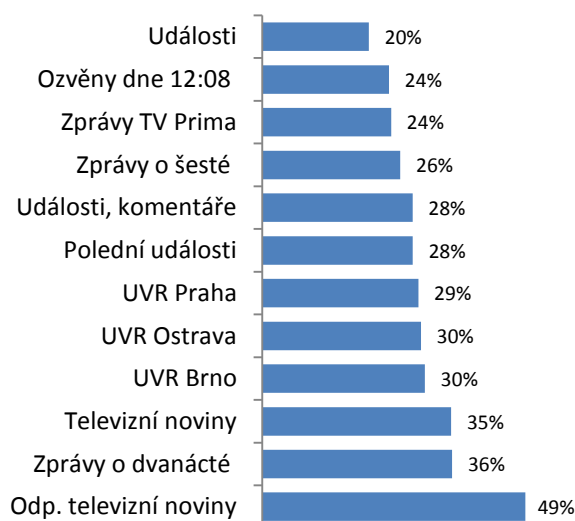
Variabilita sama o sobě ještě nic nevyovídá o tematické struktuře. Z ní je přitom možné usuzovat na **relevanci** příspěvků. Platí, že relevantnější jsou ty příspěvky, které v sobě mají obecně společenský rozměr (tj. mohou sloužit jako hodnotové orientátory), které informují o důležitých aspektech spojených s veřejným zájmem či obecným národně-politickým směřováním (například EU, státní správa, ekonomika, školství apod.). Naopak příspěvky týkající se jednorázových „atraktivních“ témat (jako jsou dopravní či jiné nehody, individuální trestné činy, informace o celebritách, „zvířátkách“ apod.) jsou považovány za méně relevantní.

Média veřejné služby při rozhodování o zařazení či nezařazení příspěvku do vysílání dávají výběrovým kritériím jinou váhu než média soukromá. Hodnota zprávy je přitom určována třemi základními atributy: aktuálností, relevancí a „mírou neobvyklosti“. Zatímco soukromé televize „maximalizují“ hodnotu zprávy zařazením co nejméně obvyklých informací na úkor relevantních zpráv, editoři médií veřejné služby se soustředí na výběr relevantních příspěvků. Rozdíl ve výběru zpráv pak má své důsledky i v míře sledovanosti. Kurióznější, byť méně relevantní, zpravodajství je mezi diváky sledovanější (toto tvrzení platí paušálně, nikoliv pro všechny socio-demografické skupiny).

Graf: Počet různých hlavních témat příspěvků se vztahem k ČR (3Q 2011)

Graf: Podíl desíti nejčastějších hlavních témat na celkovém počtu příspěvků se vztahem k ČR (3Q 2011)

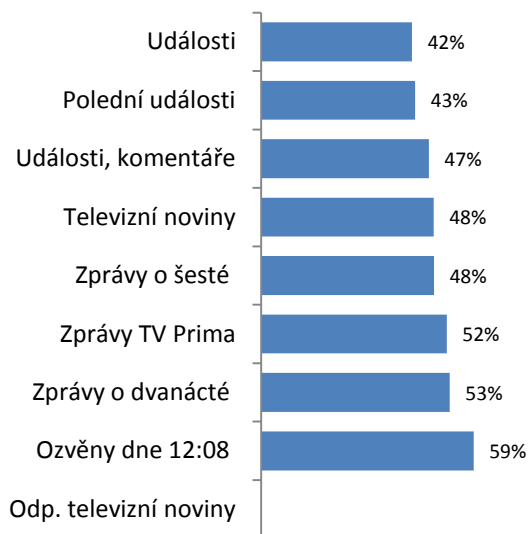
Události žebříčky tematické variability ovládly, když počtem hlavních témat předčily druhé Zprávy TV Prima o 75 a páté Televizní noviny o 113. Tedy řečeno jinak, během tří měsíců našli autoři zpravodajských příspěvků Událostí dalších 113 více či méně relevantních námětů, o nichž stálo za to natočit živý vstup nebo reportáž.

Počet různých témat v Událostech v regionech z Prahy byl stejný, jako u již zmiňovaných Televizních novin. Desítkou nejčastěji opakovaných témat však v regionální relaci ČT nezabírala ani 30 procent z oněch necelých dvou set. U Televizních novin byla tato hodnota o 6 procent vyšší.

Graf: Počet různých hlavních témat příspěvků bez vztahu k ČR (3Q 2011)

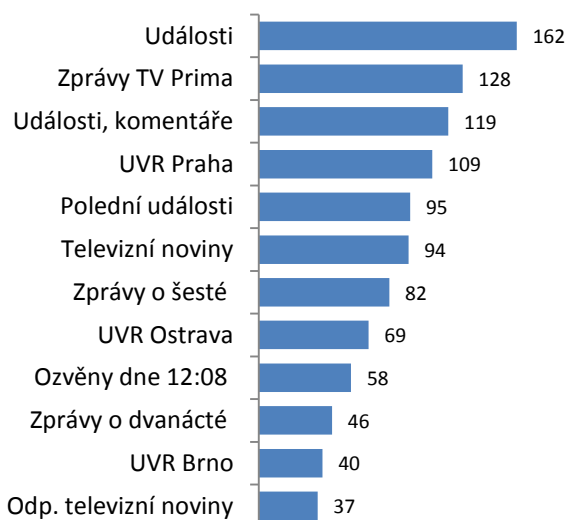
Graf: Podíl desíti nejčastějších hlavních témat na celkovém počtu příspěvků bez vztahu k ČR (3Q 2011)

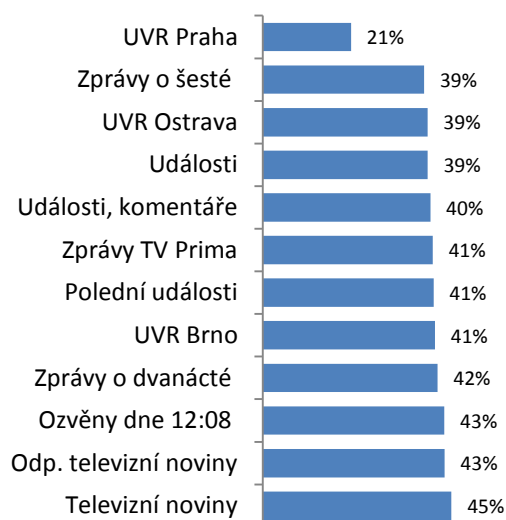
V dlouhodobém srovnání podílu, který na tematické agendě zpráv ze zahraničí zaujímá desítka témat nejčastěji opakovaných, si vedly Události, komentáře lépe, než téměř všechny ostatní sledované relace. Aktuální situace byla pro relaci podobně příznivá, když se Události, komentáře zařadily na třetí pozici za dalšími zpravodajskými pořady Události a Polední události. Na opačném konci stupnice se usadila komentovaná relace Českého rozhlasu. Ta informovala pouze o 32 zahraničních tématech, z nichž se nejčtenější desítka objevila v necelých dvou třetinách příspěvků.

2. Politická

Graf: Počet českých politiků zmíněných ve zpravodajství (3Q 2011)

Graf: Podíl pěti nejčastěji zmiňovaných politiků na všech výpovědích o politických představitelích (3Q 2011)

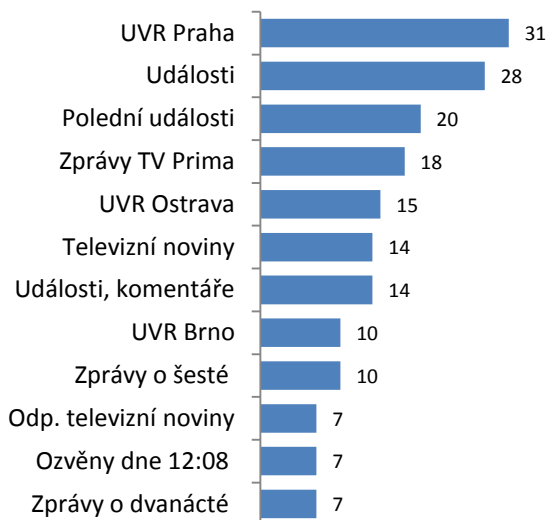

Pražské Události v regionech prezentovaly 109 zvláště komunálních politiků z různých měst a obcí Čech. Pětice nejčastěji zobrazovaných se přitom objevila jen v pětině příspěvků, a relace tak byla v této statistice s téměř

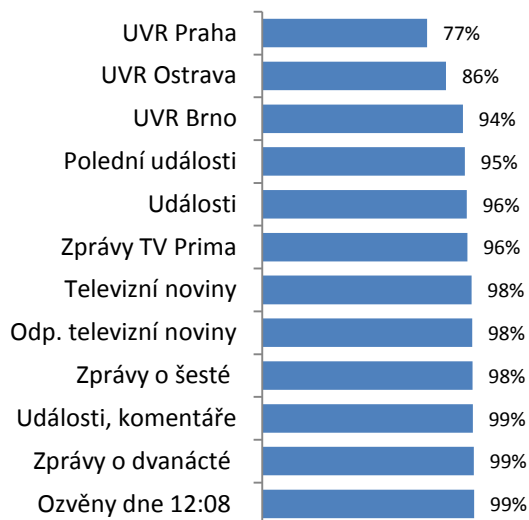
dvojnásobným (resp. polovičním) náskokem jednoznačně nejvariabilnější z dvanácti sledovaných relací televizí a Rozhlasu.

Události do svého vysílacího prostoru prosadily 162 tváří a jmen politiků a političek, což bylo o 68 více než v případě konkurenčních Televizních novin. Relaci TV Nova předstihly také Události, komentáře (o 25 politiků), již zmíněné pražské Události v regionech a těsně i Polední události.

Graf: Počet českých politických stran zmíněných ve zpravodajství (3Q 2011)

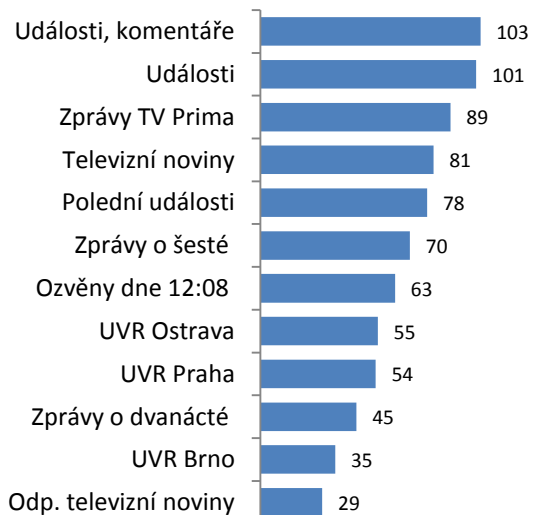
Graf: Podíl pěti nejčastěji zmiňovaných stran na celém politickém zpravodajství (3Q 2011)

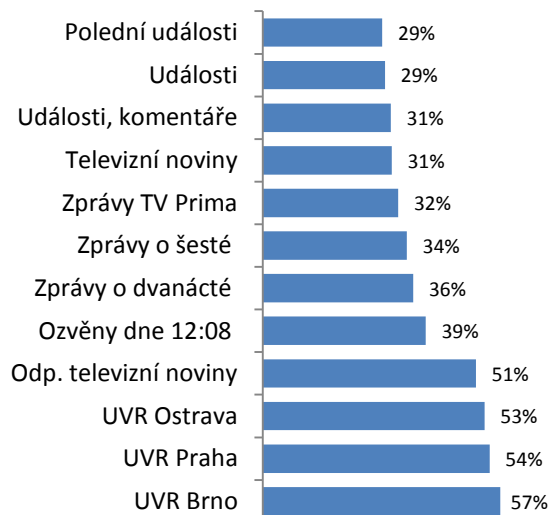
Politické strany zastoupené v Poslanecké sněmovně, tedy koaliční ODS, TOP 09, Věci veřejné a opoziční ČSSD s KSČM, byly v drtivé většině sledovaných relací subjekty, jimž patřilo veškeré politické zpravodajství deseti relací z dvanácti. Výjimku tvořily pouze pražské a ostravské Události v regionech.

Ani jedna ze sledovaných relací Českého rozhlasu 1 Radiožurnálu neinformovala své posluchače o více než deseti politických stranách. Tento výsledek byl dán značným akcentem rozhlasových relací na zprávy ze zahraničí, které vytěsňovaly další informace z domácí politické scény.

Graf: Počet témat zmíněných ve výpovědích o českých politických stranách a politikách (3Q 2011)

Graf: Podíl pěti nejčastěji zmiňovaných témat na všech výpovědích o politikách a stranách (3Q 2011)

Události i Události, komentáře zmínily v obou sledovaných obdobích téměř stejný počet politických témat a jejich obsah byl proto vysoce variabilní. Také Polední události dosahovaly příznivých výsledků.

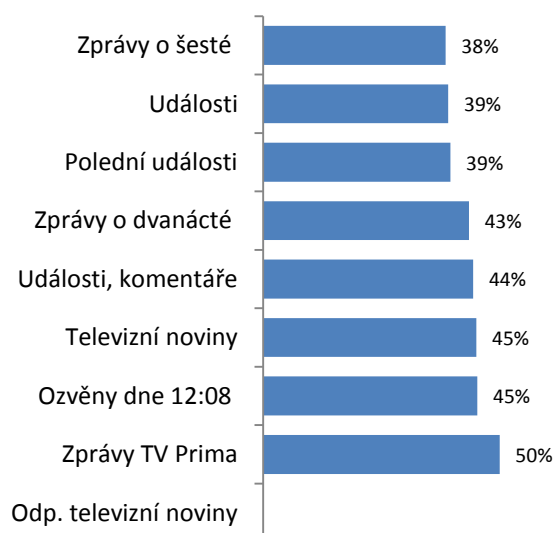
Oproti dlouhodobým ukazatelům si v uplynulém kvartále relativně pohoršily všechny tři mutace Událostí v regionech, které spolu s Odpoledními televizními novinami překročily padesátiprocentní hranici podílu pěti nejzmiňovanějších témat (dlouhodobá hodnota u všech mutací Událostí v regionech byla na 40 procentech).

3. Území

Graf: Počet různých zemí zmíněných ve zpravodajství bez vztahu k ČR (3Q 2011)

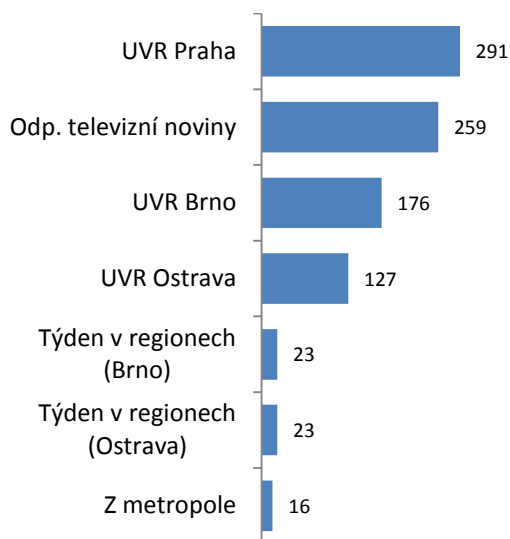

Graf: Podíl pěti nejčastěji zmiňovaných zemí na celkovém počtu příspěvků bez vztahu k ČR (3Q 2011)

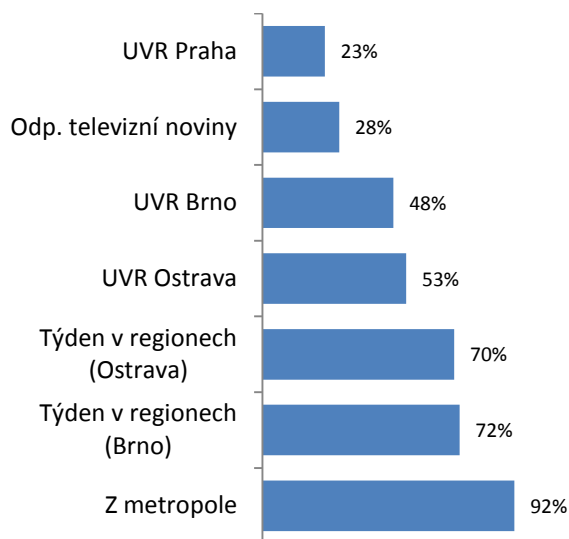

Pouze Události a Polední události přinesly ve třetím kvartále informace o stovce zemí světa. Zároveň se spolu s hlavní podvečerní relací Českého rozhlasu nedostaly na 40 procent podílu pěti nejzmiňovanějších zemí. To jinými slovy znamená, že relace České televize vykazaly vysokou různorodost zahraničního zpravodajství. Opačně na tom byly Zprávy TV Prima, ve kterých se k pěti nejčastěji zmiňovaným státům vztahovala celá polovina příspěvků ze zahraničí.

Graf: Počet různých měst a obcí zmíněných v regionálním zpravodajství (3Q 2011)

Graf: Podíl pěti nejčastěji zmiňovaných měst a obcí na celkovém počtu příspěvků (3Q 2011)

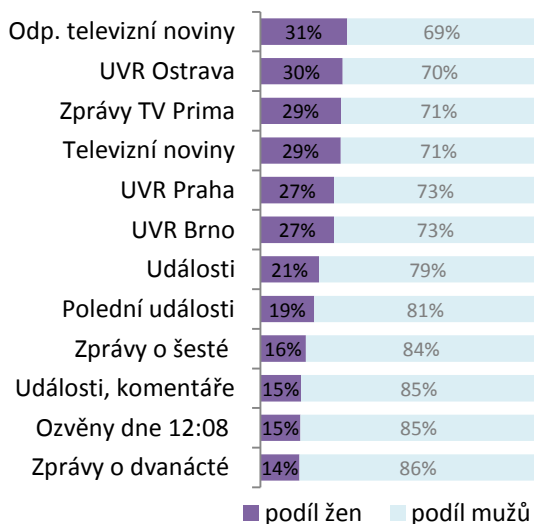

Pražská verze Událostí v regionech byla v obou sledovaných obdobích jednoznačně nejvíce variabilní relací, co se týče počtu i podílu zmiňovaných obcí a měst. Tato situace je pochopitelně závislá na velikosti území, které reportéři relace pokryli. Ostravská verze Událostí v regionech si ve statistice podílu pěti nejčastěji zmiňovaných sídel oproti dlouhodobým výsledkům o 6 procent polepšila. Relace Týden v regionech preferují zpracovávání informací o krajských metropolích, prezentovaných zvláště v rolích metropolí kulturních.

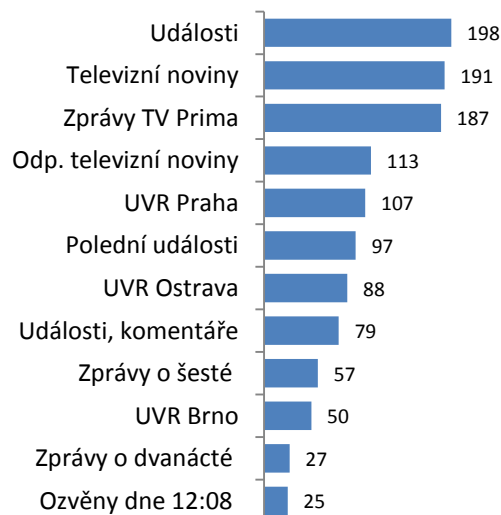
4. Genderová

Mediální zpravodajství může podporovat, nebo naopak rozrušovat stereotypy v myšlení majoritní veřejnosti o menšinách (počítejme mezi ně v rámci mediální reality i ženy). Při nezastupitelné roli médií při odstraňování genderových stereotypů, které jsou elementárním faktorem pro nerovnoprávné postavení žen a mužů, z myšlení lidí, lze na základě analyzovaných dat ilustrovat, jak svou funkci média v dané oblasti plní.

Podíly žen a mužů ve zpravodajství (3Q 2011)

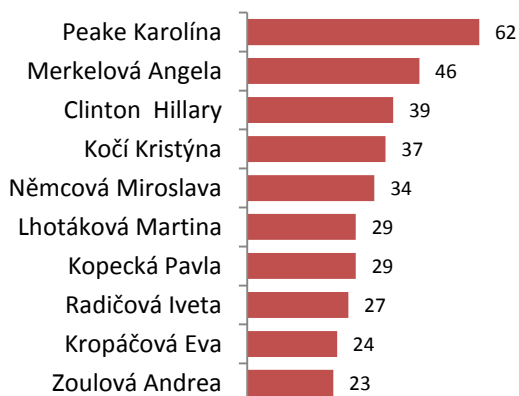
Počet žen zmíněných ve zpravodajství (3Q 2011)

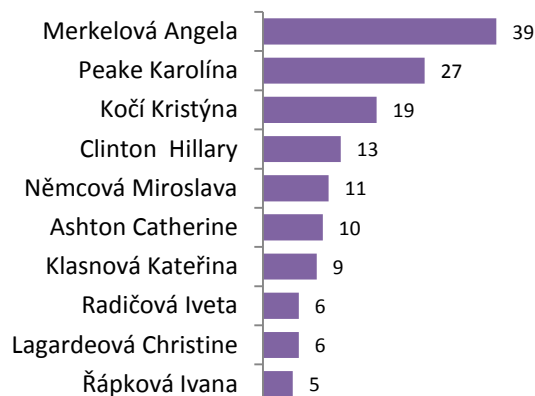
V Událostech se během tří měsíců objevily téměř dvě stovky žen. Značnou část z nich tvořily české i zahraniční političky. Nejvyšší podíl žen se aktuálně i dlouhodobě objevoval v Odpoledních televizních novinách. I zde se projevuje souvislost s tematickou skladbou a preferencemi relace: množství kriminálních činů a nehod znamená vysoký podíl tiskových mluvčích policie a soudů v odpolední relaci TV Nova.

Mezi relacemi České televize dosáhly ženy nejvyššího podílu v ostravských Událostech v regionech, kde tvořily necelou třetinu prezentovaných osob.

Graf: Nejčastěji zmiňované ženy v Událostech (posledních 12 měsíců), počet reportáží

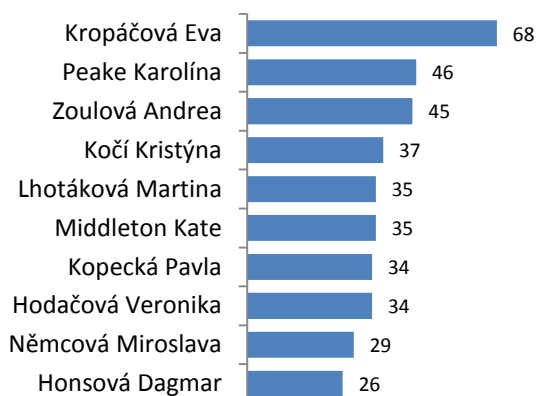

Graf: Nejčastěji zmiňované ženy ve Zprávách o šesté (posledních 12 měsíců), počet reportáží

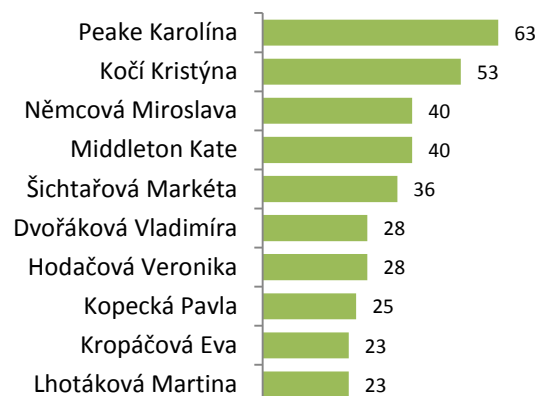

Zvláště díky událostem ve třetím čtvrtletí si Karolína Peake v hlavní zpravodajské relaci České televize vydobyla vedoucí postavení se značným náskokem na německou kancléřku Angelu Merkelovou. Nová místopředsedkyně vlády bodovala také v konkurenčních médiích. Tento fakt je pozoruhodný zvláště v případě Televizních novin, kde se mezi řadou mluvčích Policie ČR a Policejního prezidia prosadí do agendy relace málokterá politička. Medializaci osoby Angely Merkelové v Událostech přispívala zvláště aktivita kancléřky při řešení finanční krize Evropské unie.

Graf: Nejčastěji zmiňované ženy v Televizních novinách (posledních 12 měsíců), počet reportáží

Graf: Nejčastěji zmiňované ženy ve Zprávách TV Prima (posledních 12 měsíců), počet reportáží

V listopadu 2011 zpracoval Media Tenor, spol. s r.o.

hotline@mediatenor.cz | <http://www.mediatenor.cz/> | tel./fax +420 596 126 126
Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava, Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu. Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme vám ji na požádání. Budeme rádi za jakékoliv další náměty.